



5 VRAGEN AAN...

**Talle**

TALLE KLIJNSMA UIT WAGENINGEN IS 20 JAAR EN MAAKTE DE OVERSTAP VAN 5 VWO OP HET MHV PANTARIJN NAAR HET WARMONDERHOF, EEN MBO-OPLEIDING IN DE BIODYNAMISCHE LANDBOUW. 'TOEN ZAG IK WAT ER GEBEURT ALS TE VEEL KOOLSTOF OF TE VEEL STIKSTOF IN DE GROND ZIT.'

TEKST: SAM DE VLIAGER | BEELD: TALLE KLEINSMa

## 1 **Waarom heb je ervoor gekozen de overstap te maken van de middelbare school naar een biodynamische landbouwopleiding?**

'Tijdens de lockdown in 2021 had ik veel tijd om dingen te doen die ik leuk vond. Ik heb toen een moestuin aangelegd en daar haalde ik heel veel plezier uit. Toen de school weer open ging, dacht ik steeds vaker: "Wat doe ik hier de hele dag van lokaal naar lokaal?" Kort daarna werd ik ook heel erg ziek door Long Covid. Ik kon twee weken lang alleen nog maar slapen en bleef daarna nog heel lang moe. Ik kon en wilde niet verder op de middelbare school. Door mijn ervaring met mijn moestuin wilde ik iets met de productie van gezond voedsel gaan doen.'

## 2 **Was het spannend om de overstap naar een landbouwopleiding te maken?**

'Ik wist van een andere leerling uit mijn jaar die de overstap naar het mbo had gemaakt. Dat hielp want de meeste mensen reageerden niet erg bemoedigend toen ik zei dat ik wilde stoppen met het vwo en naar het mbo wilde gaan. Vanuit het idee dat je zo'n hoog mogelijk niveau moet behalen om een zo goed mogelijk leven te krijgen is het een rare stap. Op een gegeven moment liet mijn moeder mij de website van het Warmonderhof zien en toen klikte het. Toen dacht ik: "zo kan je ook dingen leren."

## 5 **Hoe ziet jouw toekomst eruit?**

'Op dit moment woon ik weer bij mijn ouders. Na een jaar op het Warmonderhof kreeg ik opnieuw last van Long Covid, net als op de middelbare school. Ik heb het toen nog even geprobeerd, maar het lukte fysiek helaas echt niet meer. Die keuze voor het Warmonderhof maakte ik met mijn hele hart. Dus dat ik toen weer ziek werd, deed echt pijn. Of ik nu nog terug wil weet ik niet, maar de passie om mensen bewust te maken van gezonde voeding blijft.'

## 'WAT ZIJN KOOLSTOF, STIKSTOF OF KALIUM NOU EIGENLIJK?'

### 3 **Wat is het verschil tussen het leren op het Warmonderhof en op de middelbare school?**

'Dat wat je leert, wordt tastbaar en daardoor ontstond er bij mij veel meer enthousiasme. Op het vwo was dat hele atomenstelsel heel abstract. Wat zijn koolstof, stikstof of kalium nou eigenlijk? Dat begreep ik niet met één proefje per maand. Op het Warmonderhof heb je elke ochtend les en in de middag werk je op het land. Toen zag ik wat er gebeurt als te veel koolstof of te veel stikstof in de grond zit.'

### 4 **Zouden meer jongeren een praktische opleiding moeten doen?**

'Ja, zeker. Ik denk dat het helpt om te ontdekken wat je echt leuk vindt. Ook als het een verkeerde keus blijkt. Dan heb je het wel geprobeerd. Dan heb je ervaren dat JIJ kan kiezen wat je wil en waar je gelukkig van wordt in plaats van dat je het standaard pad volgt. En er is heel veel vraag naar mensen met een praktische opleiding. Het is vast heel knap om het vwo af te maken, maar ik denk dat het nog mooier is om als verpleger een oude vrouw van tachtig een mooie dag te bezorgen of een echte bijdrage te leveren aan de wereld door biologische groenten te verbouwen.'